

**नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार**

१. पदको विवरण

पदको नाम :	समाचार सम्पादक
सेवा :	प्राविधिक
समूह :	समाचार
उपसमूह :	-
तह :	६ (छ)

२. आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट पत्रकारिता विषयमा स्नातक तह उतीर्ण भएको हुनुपर्ने
वा

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातक तह उतीर्ण गरी विद्युतीय सञ्चार माध्यममा समाचार सम्पादन/
रिपोर्टिङसम्बन्धी काममा कम्तिमा ३ वर्षको अनुभव प्राप्त गरेको हुनुपर्ने

३. परीक्षा योजना र पाठ्यक्रम

परीक्षाको किसिम लिखित, प्रयोगात्मक र अन्तर्वार्ता हुनेछ । पूर्णाङ्क १०० को लिखित परीक्षा, पूर्णाङ्क ५० को प्रयोगात्मक परीक्षा र पूर्णाङ्क २० को अन्तर्वार्ता निम्नानुसारका चरणमा लिइने छ ।

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)					पूर्णाङ्क :- १००
पत्र /विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
व्यवस्थापन, सान्दर्भिक कानून र सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत छोटो उत्तर लामो उत्तर	१० प्रश्न X ५ अङ्क ५ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
द्वितीय चरण :- प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्ता (Practical Examination & Interview) पूर्णाङ्क :- ७०					
प्रयोगात्मक परीक्षा	५०	२५	प्रयोगात्मक		१ घण्टा
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	२०		मौखिक		

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको उतीर्णाङ्क ४० प्रतिशत र प्रयोगात्मक परीक्षाको उतीर्णाङ्क ५० प्रतिशत हुनेछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरु मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित हुन पाउनेछन् ।

**नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार**

**प्राविधिक सेवा, समाचार समूह, ६ (छ) तह, समाचार सम्पादक पदको प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको
पाठ्यक्रम**

पत्र/विषय :- व्यवस्थापन र सान्दर्भिक कानून र सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) - व्यवस्थापन (१०अङ्क)

१. विश्वमा टेलिभिजन प्रविधि तथा प्रसारण विकासक्रम
२. नेपालमा टेलिभिजन प्रसारणको संक्षिप्त इतिहास, स्थापनाको उद्देश्य र वर्तमान अवस्था
३. सार्वजनिक प्रसारण सेवा (Public Broadcasting Service) र त्यसका विशेषताहरु
४. प्रसारण व्यवस्थापन (Broadcasting Management) को महत्व र आवश्यकता
५. आधुनिक व्यवस्थापनको अवधारणा तथा व्यवस्थापनमा उत्प्रेरणा, तालिम, नेतृत्व र निर्णय प्रक्रिया
६. कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरु

खण्ड (ख) - सान्दर्भिक कानून (१०अङ्क)

१. नेपालको वर्तमान संविधान
२. राष्ट्रिय प्रसारण ऐन, २०४९
३. राष्ट्रिय प्रसारण नियमावली, २०५२ (संशोधन सहित)
४. सञ्चार संस्थान ऐन, २०२८
५. सञ्चार नीति, २०४९
६. नेपाल टेलिभिजनको प्रचलित कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली तथा आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी विनियमावली
७. सञ्चारसम्बन्धी कानूनहरु
८. प्रतिलिपि अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०५९
९. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
१०. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४

खण्ड (ग) - सेवा सम्बन्धी (८० अङ्क)

१. सञ्चार (Communication)
  - १.१ सञ्चारको परिचय (Introduction to communication)
  - १.२ सञ्चारको प्रक्रिया (Process of communication)
  - १.३ सञ्चारको प्रकार (Types of communication)
२. आमसञ्चार (Mass Communication)
  - २.१ आमसञ्चारको परिचय (Introduction to mass communication)
  - २.२ आमसञ्चार माध्यमका प्रकारहरु (Types of mass media)
  - २.३ आमसञ्चार माध्यमका विशेषता र कार्यहरु (Characteristics and functions of mass media)
  - २.४ आमसञ्चारका क्षेत्र तथा उपयोगिता (Scope, uses of mass communication)
  - २.५ समाजमा आमसञ्चार माध्यमको भूमिका र महत्व (Role & importance of mass media in society)
३. पत्रकारिता (Journalism)
  - ३.१ पत्रकारिताको परिचय र प्रकार (Introduction and type of journalism)
  - ३.२ पत्रकारिताका तत्वहरु (Elements of journalism)
  - ३.३ पत्रकारिताको महत्व (Importance of journalism)
  - ३.४ आधुनिक पत्रकारिताका सिद्धान्तहरु (Principles of modern journalism)
  - ३.५ समाचारको अर्थ र परिभाषा (Meaning and definition of news)
  - ३.६ समाचारका आधारभूत तत्वहरु (Basic ingredients of news)
  - ३.७ समाचारीय मूल्य (News values)
४. पत्रकारिता प्रक्रिया (Journalistic Process)
  - ४.१ समाचारकक्ष: बनावट र कार्यहरु (Newsroom: Structure and functions)

नेपाल टेलिभिजन सिंहदरबार

- ४.२ समाचार संकलन एवं लेखन (News reporting)**
- ४.२.१ समाचार संकलन, यसका प्रकार, विधि र सिद्धान्त
  - ४.२.२ समाचारका स्रोतहरु (Source of news)
  - ४.२.३ असल सम्वाददाताका गुणहरु (Qualities of a good reporter)
  - ४.२.४ विभिन्न प्रकारका रिपोर्टिङ (Different types of reporting)
  - ४.२.५ विशिष्टिकृत रिपोर्टिङको आवश्यकता (Need for specialized reporting)
  - ४.२.६ समाचार लेखन (News-writing)
  - ४.२.७ समाचार संरचना (News structure)
  - ४.२.८ समाचार लेखनको शैलीहरु (Styles of news writing)
- ४.३ सम्पादन (Editing)**
- ४.३.१ सम्पादनका तरिकाहरु (Techniques of editing)
  - ४.३.२ सम्पादकका कार्यहरु (Functions of an editor)
  - ४.३.३ सम्पादकका गुणहरु (Qualities of an editor)
- ५. प्रसारण पत्रकारिता (Broadcast Journalism)**
- ५.१ प्रसारण पत्रकारिताको परिचय (Introduction to broadcast journalism)
  - ५.२ विभिन्न प्रकारका कार्यक्रम (Various types of program)
  - ५.३ कार्यक्रम उत्पादन र प्रस्तुति (Program production and presentation)
  - ५.४ समाचार निर्माण र प्रस्तुति (News production and presentation)
  - ५.५ प्रत्यक्ष प्रसारण (Live Broadcasting)
  - ५.६ प्रसारण माध्यमका लागि लेखाइ (Writing for broadcast media)
  - ५.७ समाचार सम्पादन र दृश्य सम्पादनको सम्बन्ध
  - ५.८ अन्तर्वार्ताका तरिकाहरु (Interview techniques)
- ६. नेपालमा मिडिया (Media in Nepal)**
- ६.१ प्रेस मर्यादा, उत्तरदायित्व र आचार संहिता (Standards, responsibilities and code of ethics in journalism)
  - ६.२ प्रेस स्वतन्त्रता र सेन्सरसीप
  - ६.३ राष्ट्रिय समाचार समिति (National News Agency/ Rastriya samachhar Samiti)
  - ६.४ प्रेस काउन्सिल र नेपाल पत्रकार महासंघ (Press Council &Federation of Nepalese Journalist)
  - ६.५ मिडियामा नयाँ अभ्यास: डिजिटल मिडिया, नागरिक पत्रकारिता, सूचना सञ्चार प्रविधि र सामाजिक सञ्जाल, ब्लग र नेटवर्किङ (New media practices: Digital media, ICT and social media)

द्रष्टव्य : यस पत्रमा परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै पाठ्यांशहरूबाट निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

खण्ड/एकाइ	विषयगत	अङ्कभार
(क)	व्यवस्थापन	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०
(ख)	सान्दर्भिक कानून	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०
(ग)	१. सञ्चार	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०
	२. आमसञ्चार	१ प्रश्न X १० अङ्क = १०
	३. पत्रकारिता	२०
	४. पत्रकारिता प्रक्रिया	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०
	५. प्रसारण पत्रकारिता	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०
		२ प्रश्न X १० अङ्क = २०
	६. नेपालमा मिडिया	३०
		२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०
जम्मा अङ्क		१००

नेपाल टेलिभिजन सिंहदरबार

प्रयोगात्मक परीक्षाको योजना

: ਪੂਰਿਆ - ੫੦

समय - १ घण्टा

- (क) दिइएको समाचार बुलेटिन सम्पादन गर्नु पर्नेछ ।
(ख) कुनै घटना विशेषको रिपोर्टिङ गर्नु पर्नेछ ।
(ग) दिइएको समाचार सम्बन्धी कोरा दृश्यबाट कम्तिमा १ मिनेटको समाचार सम्पादन गरी समाचारको स्क्रिप्ट समेत तयार गर्नु पर्नेछ ।

पुनश्चः- प्रयोगात्मक परीक्षामा समाचार सम्पादन गरी समाचारको स्क्रिप्ट कम्प्युटरमा तयार गर्नुपर्ने छ।